

ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΙΤΩΝ ΑΡΤΑΣ

ΕΤΟΣ Θ' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 95 • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15

ΑΘΗΝΑ •

ΓΕΝΑΡΗΣ 1980

ΟΧΤΩ ΧΡΟΝΙΑ

Όχτώ χρόνια κλείνουν το μήνα αυτό «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ». Όχτώ χρόνια γόνιμης δραστηριότητας. Από το Γενάρη του 1972 ως σήμερα υπηρέτησε με συνέπεια του σκοπού της Αδελφότητάς μας, που είναι και σκοποί γενικότερα του Θεοδωριανίτικου στοιχείου. Ειδικότερα:

- απ' τις σελίδες τους προβλήθηκαν σωστά και μεθοδικά οι ανάγκες και τα προβλήματα της περιοχής μας (με άρθρα, μελέτες κλπ.), ή πλούσια λαογραφία μας, ή ιστορία του χωριού μας και γενικότερα το Θεοδωριανίτικο στοιχείο.
- διατυπώθηκαν, κατά καιρούς, στις σελίδες τους, ιδέες, απόψεις και γνώμες που αποτέλεσαν αντικείμενο συζητήσεων για την από κάθε πλευρά ανάπτυξη της περιοχής μας.
- αποτέλεσε τον κύριο συνδετικό φορέα κι ενίσχυσε τη σύσφιξη των πατριωτικών δεσμών ανάμεσα στους απόδημους Θεοδωριανίτες και το δεσμό τους προς τη γενέτειρα.
- έδωσαν την ευκαιρία να εκδηλωθεί σε ζηλευτό βαθμό στ'ι σελίδες τους, ή πνευματική ανησυχία των φίλων — αναγνωστών τους — δείγμα πως ή ύλιστική εποχή μας δεν περιόρισε την πνευματικότητα του τόπου μας.

Όχτώ χρόνια, λοιπόν, στην πρώτη γραμμή των προσπαθειών της Αδελφότητας. Και πέτυχαν πέρα για πέρα του σκοπού τους. Δεν το λέμε εμείς. Το λένε οι δεκάδες των συγχαρητηρίων επιστολών που στάλθηκαν στα «ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ» από αναγνωστές τους κι απ' άλλους ήπειρώτικους συλλόγους.

Το τωρινό Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας καταβάλλει κάθε προσπάθεια να καλύτερεψει «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ». Αν το πέτυχε, σεις θα το κρίνετε. Εύχαριστεί επίσης όλους όσους βοήθησαν και βοηθούν με κάθε τρόπο (συνεργασίες, υλικές παροχές κλπ.) την έκδοσή μας.

ΔΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

Απ' το Γυμνάσιο Ν. Σμύρνης

Στις 22 Δεκ. 1979 απ' το 2ο Γυμνάσιο Ν. Σμύρνης Αθήνας στάλθηκαν στα Θεοδωριανά, με φροντίδα και δαπάνες της Αδελφότητας, οχτώ (8) χαρτοδέματα με ρουχισμό, τρόφιμα και σχολικά είδη για τα οχτώ παιδάκια που διαμένουν στο χωριό το χειμώνα.

Η Αδελφότητα ευχαριστεί και συγχαίρει τους μαθητές του παραπάνω Γυμνασίου για τα ευγενικά κι ανθρωπινικά τους αισθήματα προς τους μικρούς μαθητές της όρεινης περιοχής μας και ιδιαίτερα την καθηγήτρια Κα Καλατζή-Κουλακιώτη, που είχε την ελπίδα πρωτοβουλία της δράσης αυτής εκδήλωσης.

Η Διοίκηση της Αδελφότητας έστειλε και ευχαριστήρια επιστολή στο παραπάνω Γυμνάσιο.

ΑΝΑΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Λόγω αποχωρήσεως από το Δ.Σ. της Αδελφότητας του κ. Δ. Παπαντζίκου (Αντιπροέδρου), μη διαθέτοντος και του ελάχιστου χρόνου για προσφορά εργασίας στο Συμβούλιο, και λόγω παραιτήσεως από το αξίωμα του Ταμιά του κ. Γ. Κοντογιάννη (εργαζόμενου εκτός της Αθήνας) το Δ.Σ. ανασυγκροτήθηκε ως εξής:

1. Σκουτέλας Πέτρος, Πρόεδρος.
2. Λάμπας Χρήστος, Αντιπρόεδρος.
3. Νάκης Γιάννης, Γεν. Γραμματέας.
4. Γαλανής Πάνος, ε.δ. Γραμματέας.
5. Ζώης Κώστας, Ταμίας.
6. Διαμάντης Λεωνίδας, Σύμβουλος.
7. Αποστόλου - Νάκη Μ. »
8. Κοντογιάννης Γ. »
9. Παγώνης Δ. »

(Με τη σειρά από τους αναπληρωματικούς).

Φθινόπωρο του 1936, στ' Αηδίνια: Οι ρόκες (τα καλαμπόκια) μαζώχτηκαν. Τα μουλάρια, φορτωμένα με τα ριγωτά σακιά, παίρνουν το δρόμο για το χωριό. Έκει, θα τις αδειάσουν σε σωρό μέχρι το «ξεφλούδισμα».

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΕ! ΤΟ ΔΩΡΑΚΙ ΣΑΣ!

— Χαιρετε! Το δωράκι σας!

Πακεταρισμένο σε χαρτί μονόχρωμο ή χρωματιστό, κομψό, φιογκάτο. Μεγάλο ή μικρό, τετράγωνο ή στρογγυλό, φτηνό ή ακριβό, άθωο ή πονηρό, χρίσιμο ή άχρηστο, δώρο Δαναών ή Αχαιών ή Αθαμάνων, Νεοελλήνων ή Παλιοελλήνων. Υψος μελίρρυτο κι ευγένεια περιχυμένη στη φάτσα και στις κινήσεις. Χαιρετούρες απλόχερες και φιλική αγάπη. Λες κι όλη η αγάπη έπεσε στη γη τις χρονιάρικες μέρες.

— Χρόνια σας πολλά! Και το δωράκι σας!

Κι ως εκεί, ως την περιχαρή προσφορά του δώρου, μία σειρά διαδικασιακή: Ποιοί γιορτάζουν; Ξεφύλλισμα του καρνέ για να συμπληρώσει τη μνήμη. Κατόπι ή ανάλυση του ψυχολογικού πορτραίτου του γιορτάζοντος. Αν είναι ρωμαντικός, πραχτικός, ευαίσθητος, χοντροπετσιασμένος, μοντέρνος, αναχρονιστικός. Κι ακολουθεί ή αναζήτηση του δώρου κι ή προσαρμογή του στην ψυχολογική ταυτότητα του δωροδόχου. Απ' το μαγαζί στο σπίτι. Κι αρχινάνε τα δρομολόγια με σειρά που βασίζεται στο Πολυεδομικό σχέδιο: πρώτα στο Βασίλη στο Παγκράτι, μετά στο Βασίλη στο Χολαργό, μετά στη Βασιλική στο Ψυχικό, μετά... Κι όσους προλάβεις. Σάν το παπά που κάνει άγισμο στα σπύρια...

— Όριστε και το δωράκι σας!

Τυπική προσφορά, γλυκανάλατη, κοινωνική υποχρέωση ανούσια, όπως κατάντισε με τη διαμόρφωση των κοινωνικών σχέσεων στα μεγαλόπολεις. Γιατί, έχει αποβάλει καθετί το αυθόρμητο κι έπιζει υπό την πίεση των εθιμοτυπικών κανόνων.

Πήγα; Έβγαλα την υποχρέωση. Και θά 'ρθουν! Με το δώρο. Πακεταρισμέ-

νο, κομψό, φιογκάτο. Και, διαλέγεις. Κρατάς αυτά που θέλεις και τ' άλλα τα μετουσιώνεις σε καινούρια δώρα. Ό δωρίσας του δωρίσαντος. Σου τα φέρνουν τα Χριστούγεννα; Τα πας την Γρωτοχρονιά. Σου τα φέρνουν τα Φώτα, τα πας τ' Αγίου Αθανασίου. Περιφορά δώρων. Κοινωνική υποχρέωση, γάρ.

Ποιός απ' τους «δώρα φέροντες» θά 'χει την τόλμη να καταργήσει πρώτος τα δώρα; Δωρολήπτοι είμαστε! Όλοι με νωπή στη μνήμη τη διακίνηση των δώρων στις πρόσφατες γιορτές. Μά οι γιορτές έρχονται και ματάρχονται κάθε χρόνο, κάνουν κύκλον, ατέρμονα. Ποιός θά πει «όχι» στην τυπική «περιφορά δώρων»; στην έν πολλοίς άχρηστη χρηματική επένδυση;

Υστερόγραφο: Έξαιρούνται οι οικείοι και στενοί φίλοι και συγγενείς που ό αυθόρμητισμός τους στην προσφορά του δώρου είναι ηγαίος και διατηρεί τη γνησιότητά του. Τα γραφόμενα αρχίζουν από κεί και πέρα που ή αναζήτησή και προσφορά δώρων περιήλπει στην άνοστη διαδικασία της εθιμοτυπικής υποχρέωσης...

ΡΗΓΑΣ

ΧΙΟΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Πολλά χιόνια έπεσαν στα όρενά και στην περιοχή μας. Μέσα στα Θεοδωριανά τα χιόνια ξεπέρασε τους 50 πόντους και διακόπηκε και ή συγκοινωνία.

Η είδηση για τη διακοπή συγκοινωνίας μεταδόθηκε κι απ' την τηλεόραση και το ραδιόφωνο.

Κοινωνικά

Γάμοι

Στις 29.12.79 έγιναν οι γάμοι της Δδας Χαριτίνας Β. Τασιά και του Γιώργου Σεργεντάνη, στην εκκλησία του Αγίου Δημητρίου Βύρωνα.

Στις 26.12.1979 έγιναν στη Μητρόπολη Αθηνών οι γάμοι του κ. Νίκου Κορμιέντζα με τη Δδα Ελένη Κοκκάλα.

Η Αδελφότητα τους εύχεται ζωή ευτυχισμένη.

Θάνατοι

Πέθανε στην Αθήνα στις 20.12.1979 η Ελένη σύζ. Βασιλείου Σκουτέλα.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Κομπότι στις 23.12.79 ο Νίκος Νάκης, 79 χρονών (πατέρας του Γεν. Γραμματέα της Αδελφότητας Γιάννη Νάκη).

Η Αδελφότητα συλλυπείται θερμά τους οικείους, συγγενείς και φίλους τους.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ

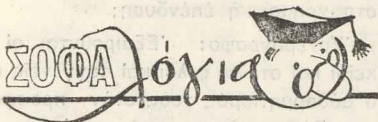
Ο κ. Αριστείδης Διαμάντης κατέθεσε στο Ταμείο της Αδελφότητας 500 δρχ. στη μνήμη του γιού του Κώστα, για τους φιλανθρωπικούς σκοπούς του Σωματείου. Τόν ευχαριστούμε.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

	Δραχ.
Αθανασίου Νίκος	300
Διαμάντης Αριστ.	350
Εξαρχος Δημ.	350
Κορομηλιάς Χαράλ.	500
Λαοκοπούλου Ελισάβετ	1.000
Νάκης Αποστ.	400
Πάνου Νίκος	200
Παχί Κωνσταντίν	350
Σκουτέλας Δημήτρης Γ.	500
Ντζίονης Γιάννης Ν.	500
Φωτίου Χρήστος	500

ΝΕΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΑΣ

1. Μαστοράκης Αντώνης
2. Ντάσκα Γιώργος Κ.
3. Σταμούλης Νίκος
4. Σκουτέλας Δημήτρης του Γιώργου.

Όποιος λέει την αλήθεια έχει το Θεό βοηθό.

Όποιος ντρέπεται, πολλά στερεύεται.

Όποιος δέ δλέπει που πατά, στη λάσπη θέ να πέσει.

Όποιος τρέχει στην αρχή γρήγορα κουράζεται.

Αν χάθηκαν τα χρήματα ή αρχοντιά απομένει.

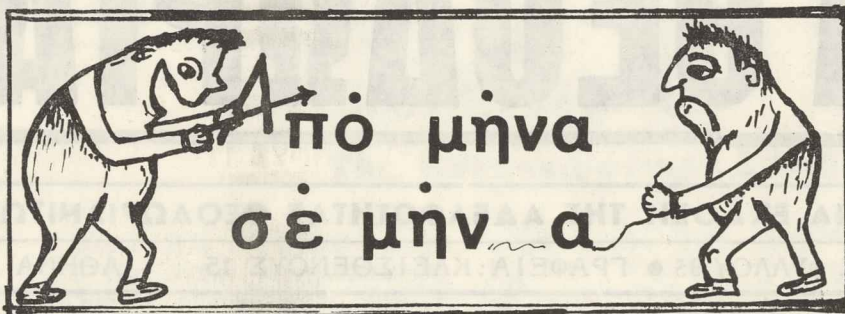
ΛΑΤΚΗ ΣΟΦΙΑ

(ἀπ' την ἀνάποδη)

«Στά βουνά πηγαίνω, τὸ σχοινὶ ἀπλώνω, μὲ τὸ τσεκούρι χτυπᾶω καὶ τὸ σπῖτι ἀκούω».

Τί εἶναι;

— οὐκ ᾔσκηται —

Σὲ χρόνο ἀνύποπτο ἡ στήλη αὐτή, παρασυρμένη ἀπ' τὴς μνημὲς τοῦ παρελθόντος, συνιστοῦσε συντονισμό τῆς δραστηριότητος τῶν θεοδωριανῶν συλλογικῶν ὁργάνων. Σὲ χρόνο ἀνύποπτο, πρὶν πάρουμε τὴ «Θεοδωρία», τὴν ἐφημερίδα διὰ συλλόγων τῶν συμπατριωτῶν μας ποὺ μένουν στὴν Ἀρτα. Κι εἴχαμε δίκιο. Γιατὶ τὸ παρελθὸν δημιουργεῖ τὸ παρὸν καὶ κατευθύνει τὸ μέλλον, τουλάχιστο ὅπως μᾶς ἐπείσει ἡ «Θεοδωρία». Γιατὶ, σὰν πρῶτο φύλλο, τὸ χαιρετιστήριο μὴνυμὰ τῆς θὰ ἐπρεπε νὰ ἦταν ἐμπροστίον μὲ πνεῦμα συνεργασίας μέσα στὸ θεοδωριαντικὸ χωρὶ καὶ νὰ μὴν παρουσιάζεται σὰν «ἀντίδικος». Ἀς ἐλπίσουμε πὺς οἱ κάποιες ἀχμῆς ἀντιδικίας δὲν ἦταν ἐνσυνείδητες καὶ δὲν εἶχαν σκοπὸ νὰ δολάψουν τὴς προσπάθειες γιὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν κοινῶν σκοπῶν. Ἀς τ' ἀποδώσουμε στὴν ἀπειρία τῆς...

Κατὰ τ' ἄλλα, χαιρετίζουμε μὲ εὐλικρινὴ αἰσθήματα φιλίας τὴν ἐκδοσὴ τῆς «Θεοδωρίας» καὶ πιστεύουμε, πὺς θὰ συνεσφέρει σὲς προσπάθειες τῶν θεοδωριαντικῶν συλλογικῶν ὁργάνων, ἀρκεῖ νὰ βρεῖ ἀπόλυτα τὸν προορισμὸ τῆς...

***

Εὐμύτισε δεῖλὰ νεογνὸν κάποιον δεκαπέντε ἡμερῶν καὶ ὅταν μεγαλώσει καὶ ἀντρωθεῖ στὴν καμπύρα μας θὰ φορτωθεῖ. Νεογνὸ δὲ κανοῦριος χρόνος, μὴ στάξει καὶ μὴ θρέξει. Νανουρίσματα καὶ τραγοῦδια καὶ γέλια καὶ χαρὲς. Στὰ δπα-δπα. Ποῖος οἶδε, ὅμως, τί ἐπιφυλάσσει γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, γιὰ τὸν καθένα μας! Ἄλλοι θὰ ποῦν: «κάθε πέρου καὶ καλύτερα» καὶ ἄλλοι: «νὰ τὸν πάρει καὶ νὰ τὸν κουνήσει!». Αὐτὰ γιὰ τὸ 1980, καὶ ὅτι ἔχει ἄς ἔχει στὸ σακὶ δεμένον. Καὶ μὲ τὴν εὐχή: εἰρηνικὴ, εὐτυχισμένη καὶ μ' ἐκπλήρωση τῶν πόθων καὶ ἐπιδιώξεων τοῦ καθενός.

***

Γενάρης 1980. Γιὰ τοῦτο τὸ μήνα ὁ Καζαμίνας προβλέπει: Τὰ πέντε θεοδωριαντικὰ συλλογικὰ ὅργανα ὑπογράφουν σύμφωνα φιλίας καὶ συνεργασίας γιὰ τὸ 1980, καὶ ἀκόμα: ὁ ΑΜΟΚ νὰ μὴν κάνει... φάουλ, ἡ Αδελφότητα νὰ μὴν τὸ παίρνει ἀπάνω τῆς καὶ νὰ μὴν «κοκοτεύεται», ἡ Κοινότητα ν' ἀποβάλλει τὴς ἰδίας...

Ἡ ἀλληλογραφία μας

Ἐπιμορφωτικὸ Σύλλογο Νέων Καρδινίου (Πειραιά): Εὐχαριστοῦμε γιὰ πρόσκλησή σας καὶ σᾶς συγχαίρουμε γιὰ διοργανωθείσα ἐκδήλωση-διάλεξη «Σχέσεις Γονιῶν - Παιδιῶν», ποὺ πραγματοποιήθηκε στίς 2.12.79.

Φ. Κοντογιάννη, (Ἀλεξανδρούπολη): Ἡ ἐφημερίδα σᾶς στέλνεται κανονικὰ σὴν νέα διεύθυνσή σας ἀπὸ τὸν Αὐγουστο. Σᾶς στέλνουμε τὰ φύλλα ποὺ δὲν

τροπῆς υπεραιωνόβιας γριάς, ὁ Συνεταιρισμὸς νὰ μὴν παρατρώει καὶ παχαίνει γιὰ τὸ πάχος δάμπει τὴν υγεία καὶ ὁ Σύλλογος Θεοδωριαντῶν Ἀρτας ν' ἀφήσει τὰ ἐπιπόλαια νηπιακὰ παιγνιδίσματα. Τόκα, λοιπόν. Καὶ μπέσα γιὰ μπέσα!

***

Γενάρης 1980. Ὁκτὼ χρόνια γόνιμης δραστηριότητος γιὰ «Τὰ Θεοδωριανὰ». Ὁκτὼ κεράκια. Ἡ Αδελφότητα τὰ σόηγει. Γενέθλια.

Εὐχή: νὰ συνεχίσουν μὲ τὴν ἴδια πάντα ζωτάνια τὴν πετυχημένη πορεία τους.

***

Δὲ μπορῶ μανούλα μ', δὲ μπορῶ, σὺρε νὰ φέρεις τὸ γιατρό...

Μπορεῖ νὰ τραγουδιέται ἄλλου, στὸ χωριὸ μας ὅμως, γιόν. Πὺς νὰ σκίσει ἡ μάνα τὰ χιόνια, νὰ διαβεῖ τὴς ράχες γιὰ νὰ ὄρει γιατρό; Γιατὶ, τὸ χωριὸ μας ἔμεινε πάλι δίχως γιατρό. Στὸ καταχείμωνο. Καὶ κρέμονται οἱ ζωὲς τῶν λίγων ποὺ μένουν ἐκεῖ στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Δὲ χρειάζεται λίγο ἐνδιαφέρον κρατικὸ γι' αὐτοῦς, ποὺ ἀποτελοῦν τὰ «ζωντανὰ κύτταρα» τῆς ἐλληνικῆς ἐπαρχίας καὶ κρατᾶνε τὴ ζωὴ στὰ χωριά μας;

***

Εὐχὲς πρὶν ἀπὸ 43 χρόνια. Ἀπ' τὴν ἐφημερίδα «Νέα Ἐποχὴ», Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 1936 τοῦ Πατριωτικοῦ Συλλόγου «Τὰ Τζουμέρκα», ἀντιγράφουμε:

Εἰς τὸν ἐορτάσαντα εἰς τὰ Θεοδωριανὰ τῆς Ἀρτῆς ἀγαπητόν μου ἐξάδελφον καὶ διακεκριμένον συμπατριώτην τὴν ὀνομαστικὴν του ἐορτὴν Χρῆστον Καραγιώργην εὐχομαι νὰ τὰ ἐκατοστήσῃ.

Κ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Μὰ μόνο 14 χρόνια ζωῆς εἶχαν μείνει γιὰ τὸν Χρ. Καραγιώργην. Πέθανε στίς 10 Μαρτίου 1950.

ΡΗΓΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

πού λάβαμε

Περιοδικά: «Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία», ὑπόσχη Ἑλληνικὴ καὶ Ἑπειρωτικὴ πινακοθήκη (γιορτὴ τοῦ Πέτα Ἀρτας, τυροκομεῖο Γάβροβο Ἀρτας, γιοφύρι τῆς Κόνιτσας κ.ἄ.).

— «Ὁ Φυσιολάτρης»: Μὲ μικρὰ ὥραία μελετήματα γιὰ τὴς χριστουγεννιάτικες γιορτὲς καὶ ἓνα πλούσιο πρόγραμμα ἐκδρομῶν.

— Ἐφημερίδες: «Τὰ Ἀγναντα», «Ὁ Ἀραχθὸς» τῆς Αδελφότητος Κεντρικοῦ Ἀρτας, «Ἡ Ἀμβρακία» Ἀρτας, «Παλμός τῆς Αετοπέτρας Δωδώνης», «Τὸ Βουργαρέλι», «Πανηπειρωτικὴ» μὲ ρεπορτάζ ἀπ' τὰ Θεοδωριανὰ, τοῦ Προέδρου τῆς Αδελφότητός μας.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ἡ ΘΕΟΔΩΡΙΑ»: Μηνιαία ἐκδοσὴ τῶν Συλλόγων «Ἀγία Τριάδα» καὶ «ΑΜΟΚ», συγχωριανῶν μας ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένοι στὴν Ἀρτα.

Χαιρετίζουμε τὴ νέα ἐκδοσὴ καὶ εὐχόμαστε νὰ συντελέσει στὸ δυνάμωμα τῆς φωνῆς «Τὰ Θεοδωριανὰ», ποὺ καὶ οἱ δύο μαζί, μὲ ὀρθολογιστικὲς κρίσεις καὶ ἀντιλήψεις ν' ἀποτελέσουν τὸν ἄξονα προβολῆς καὶ ἀνάπτυξης τοῦ τόπου μας.

— «Ἡ ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ»: Μηνιαία ἐκδοσὴ καὶ ἀδελφωτικῶν ἀπανταχοῦ Ἑπειρωτῶν καὶ φίλων, μ' ἐκδότῃ καὶ διευθυντῇ τὸ Δικηγόρο κ. Στ. Λώλη, στὸν Πειραιᾶ.

Εὐχαριστοῦμε τὸν καλλιτέχνη κ. Χρ. Φωτίου

Ἐπαινοῦμε καὶ εὐχαριστοῦμε τὸν ἐκλεκτὸ καλλιτέχνη τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ (ἀπ' τὸ Ἀθαμνίον) κ. Χρήστο Φωτίου γιὰ τὴς εὐγενικὲς ποὺ προσφορὲς στὴν Αδελφότητά μας.

Κατάθεσε στὸν ταμῖα τῆς Αδελφότητος 500 δρχ. γιὰ τὴν ἐφημερίδα μας καὶ προσφέρεται νὰ τραγουδήσει δωρεὰν σὲ καλλιτεχνικὴ μας ἐκδήλωση.

Ὁ κ. Φωτίου τραγουδάει κάθε βράδυ στὸ κέντρο «Ἑλληνικὸ Χωριό», Μετάνδρου 60, μαζί μὲ τὸ Σάββα Σιάτρα καὶ Χαλκιά.

Λύση τοῦ σταυρόλεξου ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ προηγούμενο φύλλο:

Ὁ ριζόντιος: 1) ΚΟΤΑΤΟΤΚΗΣ, 2) ΑΜΠΑΡΙΑ — ΠΟ. 3) ΠΤΟΝ — ΑΝΤΑΣ, 4) ΡΑΣΑ — ΘΙ. 5) ΟΑ — ΡΤΑΚΙΟΝ. 6) ΒΟ — ΜΑΣΙΑ. 7) ΟΤΡΑΙΑ — ΟΚΡ. 8) ΟΝΙΝΚ. 9) ΝΙΟΣ — ΕΟ — ΑΕ. 10) ΙΟΝ — ΟΣΣΑ. Κ ἄ θ ε τ ἰ α: 1) ΚΑΠΡΟΒΟΤΝΙ. 2) ΟΜΥΤΑΛΟΥ — ΙΟ. 3) ΤΠΟΣ — ΡΙΟΝ. 4) ΛΑΝΑΡΙΑ. 5) ΤΡ — ΙΟ. 6) ΟΙ ΑΘΑΜΑΝΕΣ. 7) ΤΑΛΙΚΑ — ΙΟΣ. 8) ΙΕΟΝ. 9) Η ΠΑΡΟΙΚΙΑ. 10) ΣΟΣ — ΝΑΡΚΕΣ.

ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

Μηνιαία ἐκδοσὴ τῆς Αδελφότητος Θεοδωριαντῶν Ἐτησίᾳ συνδρομὴ δρχ. 200 Δ) νοεῖς σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο ΠΕΤΡΟΣ ΣΠ. ΣΚΟΤΤΕΛΑΣ Τρυγόνος 9, Ἄνω Κυψέλη Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου ΝΙΚΟΣ ΡΕΜΠΕΛΑΚΗΣ Γεραίου 9, τηλ. 5245.392 — Ἀθήνα

Μιά άλλη τροπική όμορφοιά του χωριού μας:

ΟΙ ΚΡΑΝΙΕΣ

Του κ. Κων)νου Β. Σταμάτη - Δικηγόρου

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Οι ανθισμένες αγράμπελες, τὰ γκούρμπεννα, ὅπως τὰ λέγε, πού εἶναι ἀφθονες στήν ἀκροποταμιά, σκύβουν ἀπ' τοὺς δρόμους γιὰ νὰ ἰδοῦν στοὺς καθαρὸς δροῦς τὴν τρυφερή κι ἀγνή ὁμορφιά τους.

Καθὼς πλησιάζουμε στὸ μέρος πού φήγεται τὸ ἀρνί, οἱ πρῶτες ἀχτίδες ἀπλώνονται κιόλας στὲς κορφές τῆς ἀπάνω Κωστηλάτας καὶ στὲς ράχες τοῦ Πανακολιού, κατεβαίνοντας πρὸς τὰ κάτω. Οἱ πέριδες ξύπνησαν κιόλας κι ἄρχισαν τὸ βραχνὸ τραγούδι τους. Μερικὰ ἀγριοπούλια, μὰ περισσότερα κοτσίφια ξαφνιάζονται καθὼς ἀκούν τὴς κουδέντες μας καὶ μὲ τὸ τσίου-τσίου καὶ τσάφ καὶ τσοῦφ, χώνονται παραμέσα στὸ καταπράσινο δάσος.

Ἀπέναντι ἀπὸ τὸ ποτάμι, πρὸς τὰ ἀπαλόκεδρα, ἀντιλαμβάνει τὰ ἐναρμονισμένα γαλαροκούδουνα τῶν κοπαδιῶν πού βόσκουν ἀκόμα ἐκεῖ ἀπ' τὴ νύχτα. Μ' ἀρμονικὸ κι ὁλόγλυκο ἡ-

ἀεράκι, κρυφομιλάει μὲ τῶν ἐλατιῶν τὰ φύλλα κι ἕνα ἐλαφρὸ ψιθύρισμα προδίδει τὸ κουδεντοῦ τους. Κάπου κάπου, ἀκούγεται τὸ γλυκὸν τραγούδι κάποιας φλογέρας, ξενυχτισμένου πιστικοῦ, γιὰ ν' ἀκουστεῖ στὰ γρηγοροῦπνημένα κορίτσια τοῦ χωριού.

Ἀγρια περιστέρια στήν πλαγιά τοῦ γκρεμοῦ πετοῦν ἀπάνω ἀπ' τὴς πηγές τοῦ ποταμοῦ καὶ δροσίζουν τὰ φτερά τους ἀπ' τὸν ἀφρὸ τῶν καταρρακτῶν. Καὶ στήν κορφὴ τῆς ρανῆς πέτρας, ἕνας ἀετὸς ἐπισκοπεῖ τὴ ρεματιά γιὰ νὰ βρεῖ τὸ νόστιμο πουλὶ πού θ' ἀρπάξει.

Μὰς εἶχε προλάβει ὁ ἥλιος, ὅταν φτάσαμε στὸ ξέφωτο λάκκωμα ὅπου ψήγονταν τ' ἀρνί. Ἀπὸ κάποια ἀπόσταση μάλιστα μὰς καλωσόρισε ἡ εὐχάριστη μυρωδιά, ἡ κνίσσα του, πού μὰς προσδοιοῖται ἔτσι γιὰ τὸ γευστικὸ φαγοπότι πού μὰς περίμενε, γαργαλίζοντας τὸν οὐρανίσκο μας. Μπροστὰ ἀπὸ ἐμᾶς, εἶχαν φτάσει κι ὅλας οἱ νεώτεροι τῆς συτροφιάς. Ἡ-

Ξαπλωμένοι ὁ Δάσκαλος Βλαχογιώργος, Ὁπισθὲν του ὁ τότε Βουλευτὴς Ἀε-
τας κ. Δ. Καρατζένης. Ἐξ ἀριστερῶν, ἡ Ἀρχιτέκτων Μαρία Χάιδου, ἡ Λαμ-
πρινὴ Χάιδου, ὁ Ἱατρός Ἰω. Τσιρογιάννης, ἡ Κα Νίνα Κ. Σταμάτη, ὁ κ. Κων.
Β. Σταμάτης, ὁ Γιώργος Σταμάτης κ.ἄ.

χολοὶ γιομίζουν τὸν ἀέρα. Σὲ μιὰ λακκούβα πέντε-ἕξι ψημάδια ἀρνιά χοροπηδοῦν καὶ παίζουν. Νομίζεις, πὺς εἶναι συνυλὶα ἀγγέλων καὶ μὲ τὸ τραγούδι τους γιομίζουν τὴν ποταμιά πού χάνεται στὴ θουὴ τῶν γάργαρων νερῶν. Πότε-πότε ἀκούγεται καὶ κανένα βραχνὸ θέλασμα προβατίνας. Τῆς χαρᾶς ὁ δροσερὸς ἀέρας γιομίζει τὰ πλεμόνια μας καὶ κάνει ἀνάλαφρη τὴν ἀνάσα μας καὶ εὐχάριστο τὸ περπάτημά μας. Ὡς καὶ τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς μας καὶ αὐτὰ ἀκόμα τὰ φρύδια μας καὶ τὰ τσίνορά μας, τὸ ἀναπνέουν καὶ ρουφοῦν ἀχόρταγα τὸ βουνημένο ἀέρα, πού ξεκινώντας ἀπ' τὰ τρία σύνορα, τὸ Καλφώνι καὶ τὸ Βρυζοκάλαμο, φουρμολογεῖ τὰ ἔλατα, χαϊδεύει τὰ κοντόκλαρα καὶ συντροφεύει τ' ἀφρισμένα νερά τοῦ ποταμοῦ στὸ ἀτέλειωτο κύλημά τους.

Τὸ δροσάτι χρυσαυγῆς, τὸ πρωινὸ

ταν μαζί μας κι ὁ γιαντρός τοῦ χωριού, μακαρίτης τώρα, Τσιρογιάννης πού ἐρχόταν παραπίσω κουδεντιάζοντας μὲ τὸν Καρατζένη. Οἱ δὲ λαχοί μας, ὁ Γιώργος καὶ ὁ Νώντας, ἀπ' τὰ χαράματα, εἶχαν ἀνάψει, σ' ἕνα ἀπάγγιο δίπλα στὸ δροσερὸ αὐλάκι, πού ἔσερνε μὲ ὀρμὴ τὰ κρύα νερά του γιὰ τὸ πότισμα τῶν χωραφιῶν τῆς Πετρίτσας, τὴ φωτιά καὶ ἔψηναν τὸ ἀρνί. Πλάι τοῦ ψήγονταν τὰ κοκορέτσια καὶ τὰ σπληνάντερα. Μὰς δέχτηκαν ὅλοι τους — ἦταν κι ἄλλοι ἐκεῖ — μὲ ἐκδηλῆ χαρὰ στὰ πρόσωπά τους. Γύρω-γύρω πυκνὲς καταπρασινεὲς φτέρες, ρίγανες, ἐνθάλυντοι κι ἄλλα ἀγριοπούλουδα, ἔκαναν ὡραιότερη τὴν τοποθεσία καὶ εὐώδιαζαν τὸν ἀέρα. Καὶ πλάι μας τὰ πανύψηλα σκιερὰ ἔλατα, ἀπλώναν τὴ σκιά τους κι ἔκαναν δροσερότερη τὴν ἀναπνοή μας.

(Στὸ ἐπόμενο: τὸ τέλος)

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

Ὁ Νίκος Μπούτσαρης, πού κατέφυγε μὲ ἄλλους Σουλιώτες στὰ Τζουμέρκα, τὸ 1803, ἔμεινε στὰ Θεοδώριανα καὶ στὸ σπίτι πού τελευταίως ἔμεινε ἡ οἰκογένεια Γιάννη Παχῆ;

— Στὸ γυναικωνίτη τῆς ἐκκλησίας μας τ' Ἀι-Γιώργη, εἶναι ἐντοιχισμένη ἡ πλάκα τῆς παλαιᾶς ἐκκλησίας πού γράφει: «1877 ΗΟΥΛΗΟΥ 10 ΕΚΤΗΣΤΗ Ι ΕΚ-

ΛΙΣΗΝΑ ΤΟΥ ΑΓΗΟΥ ΓΕΩΡΓΗΟΥ»;

— Ὁ Πλάτανος στήν πλατεία τοῦ χωριού μας εἶναι 198 χρόνων; (Φυτεύθηκε ἀπὸ τὸν Τσιρογιάννη, πάππο τοῦ Ἀναγνώστη Γάκη καὶ Θανάση Τσιρογιάννη τὸ 1782).

— Ἡ ὄραση τῆς κουκουβάγιας τὴ νύχτα εἶναι δέκα φορές πιο δυνατὴ ἀπ' τὴν ὄραση τοῦ ἀνθρώπου;

Ἡ λαογραφία μας

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Του ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΚΟΛΟΒΟΥ

Ἡ λαογραφία εἶναι μιὰ νέα ἐπιστήμη, πού μ' αὐτὴ ἀσχολήθηκαν πολλοὶ σοφοὶ καὶ ἐπιστήμονες. Στὴν Ἑλλάδα θεωρεῖται ἰδρυτὴς τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς ὁ καθηγητὴς Νικόλαος Πολίτης. Ἡ λαογραφία ἐξετάζει ὅσα διατηρήθηκαν ἀπὸ τὴν παράδοση, δηλαδὴ τὰ διάφορα ἔθιμα καὶ ἔθιμα ἐνὸς λαοῦ, τὰ παραμύθια, τὴ παραδόσεις, τὴ μαντική, τὰ τραγούδια, τὴς παροιμίες, τὰ αἰνίγματα καὶ κάθε τι πού πιστεύει ὁ λαός.

Γιὰ τίς μέρες τῶν Χριστουγέννων πιστεύει ὁ λαός ὅτι θγαίνουν οἱ καλικάντζαροι ἢ παγανά, καὶ προσπαθοῦν νὰ κάμουν κακὸ στοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ μὲ τὸν Ἀγιασμό τῶν Φώτων, φεύγουν καὶ χάνονται στὰ τάρταρα τῆς γῆς. Ὅταν φεύγουν λένε:

Φευγαῖστε καὶ νὰ φύγουμε
κι ἔρχεται ὁ τρελόπαπας
μὲ τὴν ἀγιαστουρά του
καὶ μὲ τὴ βρεχτούρα του.

Ἀπὸ τὸ Ἀγίασμα τῶν Φώτων πίνουν οἱ ἀνθρώποι, καὶ ραντίζουν τὰ ζῶα. τὰ μελίσσια, τίς κόττες καὶ τὰ χωράφια.

Τὸ δράδυ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων παντρεύουν τὴ φωτιά, ὅσοι ἔχουν τζάκι. Δηλαδὴ θάζουν στὴ φωτιά δυὸ κούτσουρα, γιὰ νὰ καίει ἡ φωτιά ὅλη τὴ νύχτα γιὰ νὰ μὴν κρυώσει ὁ Χριστούλης, πού θὰ γεννηθεῖ. Τὰ κούτσουρα πρέπει νὰ εἶναι ἕνα ἀρσενικοῦ γένους καὶ ἕνα θηλυκοῦ, π.χ., ἔλατος - ἐλιά, πεῦκος - ἀχλαδιά.

Ἀκόμα τὴ νύχτα τῆς Πρωτοχρονιάς στὰ Θεοδώριανα κλέδουν τὰ κορίτσια τὸ νερὸ ἀπὸ τὴ βρύση. Πηγαίνουν τὴ νύχτα κρυφὰ στὴ βρύση, ἀφήνουν ἐκεῖ ἀπὸ ἕνα κομμάτι ψωμί καὶ τυρὶ καὶ λένε:

Ὅπως τρέχει τὸ νερὸ σου
νὰ τρέχει τὸ βιό μου.

(Συνεχίζεται)

Ἱστορικά Μνημεῖα

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ Τ' ΑΙ-ΓΙΩΡΓΗ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙΟΥ

Πέτρου Σκουτέλα

Στὸ ἀμφιθεατρικὸ ἀπλωμένο — στὲς παρειές τῶν Ἀνατολικῶν Τζουμέρκων — ὁμορφο καὶ ἀρχοντικὸ χωριό, Δ ρ ο σ ο π η γ ῆ Ἄρτας (π. Βουργαρέλι), πού διακρίνεται γιὰ τὰ κρύα καὶ γάργαρα νερά του καὶ τὸ πούλ πράσινο, βρίσκεται κοντὰ τοῦ ἕνα καλοχτισμένο Μοναστήρι.

Εἶναι τὸ Μοναστήρι τ' Αἰ-Γιῶργη, πού στέκει μεγαλόπρεπα καὶ παρηγορητικὰ ἀπ' τὸ 1690 στὰ βόρεια τοῦ χωριού καὶ σὲ μικρὴ ἀπόσταση.

Πολλοὶ προσκυνητὲς ἀπ' τὰ περὶχωρα καὶ πολλοὶ ξένοι τὸ καλοκαίρι:

τὸ μεγάλο πλακοστρωμένο προαύλιο ἀστράφτουν ἀπὸ καθαριότητα.

Πάνω ἀπ' τὸ Μοναστήρι ὑψώνεται κατακόρυφα τὸ βουνό, φαλακρὸ καὶ γκρίζο, πού μὲ τὸν καταπράσινο τάπητα στὰ «πόδια» του γίνετε χαρμα τῶν ματιῶν τίς ἡλιόλουστες μέρες.

Κατὰ τὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς, ἐκεῖ κατέφυγαν, σὰν κρυψύγετο, πολλοὶ κατατρεγμένοι χριστιανοὶ ἀπὸ τουρκοκρατημένα μέρη.

Στὴν πρόσοψη τοῦ Μοναστηρίου, διαβάζει σήμερα ὁ ἐπισκέπτης, σὲ μιὰ πλάκα πού τοποθετήθηκε τελευταία:

τὸ ἐπισκέφτονται γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπολάσουν τὸ μαγευτικὸ περιβάλλον· νὰ χορτάσουν τὸ χρυσάλευρο νερὸ ἀπὸ τὴν κοντινὴ βρύση πού τρέχει ἀσταμάτητα κάτω καὶ κοντὰ στὲς ρίζες θαύσιαων κινώδων πλατάνων!

Τὸ Μοναστήρι αὐτό, πού βρίσκεται στήν ἀκρὴ θαυμαστοῦ περιφραγμένου ἀλσύλλιου ἀπὸ ἔλατια καὶ κέδρα, περιβάλλεται ἀπὸ ψηλὸ τοῖχο μὲ μαύρη πέτρα καὶ πού τὰ ἀναρριχώμενα σ' αὐτὸν φυτὰ, προσδίδουν μιὰ ἰδιαίτερη ὁμορφιά καὶ χάρη, πού θέλγουν τὴν ψυχὴ τοῦ ἐπισκέπτη. Τὰ πολλὰ κι ἀνετα κελιά του καὶ

«ΕΝΤΑΘΕΑ ΣΥΝΗΘΑΝ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ 1821 ΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΚΑΙ ΚΗΡΥΞΑΝ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΑΡΤΗΣ».

Ἀκριβῶς σ' αὐτὴ τὴ θέση, τὴν εἰδωλικὴ καὶ ἱστορικὴ, ὑπάρχει κάποια διαμάχη γιὰ τὸ πέρασμα τοῦ ἀμαξιοῦ δρόμου ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ — ΚΥΨΕΛΗΣ (Χόσεψη).

Ἄλλ' ὅπως διαβάσαμε στὴν ἐφημερίδα «τὸ Βουργαρέλι», Δεκ. 1979 ὁ δρόμος αὐτὸς δὲν πρόκειται νὰ θιγῇ καθόλου τὸ Μοναστήρι. Μακάρι.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΓΙΑΤΡΟΥ

Υπόμνημα
της Αδελφότητας

Για την τοποθέτηση γιατρού στο Αγροτικό Ιατρείο Θεοδωριάνων, η Διοίκηση της Αδελφότητας έστειλε υπόμνημα στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, το οποίο ανακοίνωσε στη Νομαρχία Άρτας και στην Κοινότητα.

Στο υπόμνημα αυτό υπογραμμίζονται ιδιαίτερα οι ειδικές κλιματολογικές συνθήκες κάτω από τις οποίες ζουν μόνιμα περί τα διακόσια άτομα στην περιοχή καταγωγής μας.

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ χωρίς τίτλο

Στις 9 του περασμένου Δεκέμβρη, 9 μικρά χαριτωμένα κοριτσάκια, που αποτελούν το Χορευτικό Όμιλο της Αδελφότητας Αετόπετρας Δωδώνης, εντυπωσίασαν και καταχειροκροτήθηκαν στην καλλιτεχνική εκδήλωση της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας στο «Σπόρτιγκ».

Μπράβο στα παιδάκια και συγχαρητήρια στους οργανωτές Αετοπετρίτες.

Είναι μια ένθαρρυντική ένδειξη για τη συνέχιση των τοπικών μας παραδόσεων. Είναι μεγάλη δουλειά τα Ήπειρωτόπουλα να «μιμούνται» απ' τα γεννοφάσκια τους πάνω στα ήθη, έθιμα και πανηγυρικές εκδηλώσεις του τόπου μας.

ΝΕΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΑΪΔΙΩΤΩΝ

Περατώθηκε (τόν Όκτώβρη) στο χωριό μας και στη θέση «Ρεματάκι» το έργο της κατασκευής υπόνομου για την προστασία των παρακειμένων σπιτιών απ' τα νερά του καταρράχτη «Γλαβάς» και της επίστρωσης της πλατείας στην παραπάνω θέση. Το έργο έγινε με δαπάνες της Αδελφότητάς μας (διατέθηκε το ποσό των 150.000 δρχ.). Η Αδελφότητά μας μέσα απ' τις στήλες της έκδοσης «Τα Θεοδωριανά» ευχαριστεί όλους όσους εργάστηκαν για το παραπάνω έργο.

Επίσης περατώθηκε (τόν Όκτώβρη) και το έργο της ανεγέρσεως κωδωνοστασίου στην πλατεία του Αγίου Γεωργίου δίπλα στην ομώνυμη εκκλησία. Το έργο έγινε με δαπάνες του συγχωριανού μας Γιώργου Μαντέλλου. Η Αδελφότητά μας τον ευχαριστεί θερμά. Είθε η πράξη του να έρει κι άλλους μιμητές.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Νεραϊδιωτών μέσα απ' τις στήλες της έκδοσης «Τα Θεοδωριανά» ευχεται σ' όλους τους συμπατριώτες και φίλους της Αδελφότητας χρόνια πολλά κι ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος 1980.

Στις 11 Δεκεμβρίου πέθανε και κηδεύτηκε στα Τρίκαλα ο συγχωριανός μας Γιώργος Οικονόμου.

Στις 13 Δεκεμβρίου πέθανε και κηδεύτηκε στην Άρτα ή συγχωριανή μας Παρασκευή Αθανασιάδη.

Η Διοίκηση της Αδελφότητας συλλυπείται τους οικείους τους.

(Από το Δ.Σ. της Αδελφότητας Νεραϊδιωτών)

Στις 9 Δεκεμβρίου

ΜΙΑ ΛΕΙΠΕΛΑΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Της Πανεπειρωτικής Συν(δ)ίας

Στις 9.12.79 στο γήπεδο «Σπόρτιγκ» της Αθήνας πραγματοποιήθηκε μεγάλη πανηπειρωτική καλλιτεχνική εκδήλωση υπό την αιγίδα της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος για τους σεισμόπληκτους της Θεσπρωτίας.

Στην αξιόπαινη αυτή εκδήλωση, παραβρέθηκαν ο βουλευτής Αθηνών κ. Κακλαμάνης, που αγαπάει με πάθος την Ήπειρο, οι βουλευτές Άρτας κ.κ. Άλ. Λιαροκάκης και Δημ. Τσοδόλας, ο Δήμαρχος Ήγουμενίστας κι άλλες ήπειρωτικές προσωπικότητες.

Η εκδήλωση άρχισε με χαιρετισμό του Προέδρου της Π.Σ.Ε. κ. Κ. Νάση, που είπε ότι τα συγκεντρωθέντα χρήματα θα σταλούν στους Ήπειρωτες σεισμοπαθείς της Θεσπρωτίας.

Συνέχισε ο Δήμαρχος Ήγουμενίστας κ. Νταής που μετέφερε τον εγκάρδιο χαιρετισμό των κατοίκων της Ήγουμενίστας και των περιχώρων, και εξέφρασε τα ευχαριστήριά του για την πολύπλευρη συμπαράσταση των απόδημων ήπειρωτών στους σεισμοπαθείς Θεσπρωτούς.

Στη συνέχεια, σχεδόν όλοι οι Ή-

πειρώτες καλλιτέχνες, τραγούδησαν δημοτικά Ήπειρωτικά τραγούδια: (Κιτσάκης, Σιάτρας, Μπέλος, Παγώνα, Χαλκιάς, Γ. Ύφαντης, Γ. Κούρτης, Α. Κωνσταντίνου, Δ. Βάγιας, Άλ. Κώστας, Μ. Κιάμος, Π. Αθανασίου και πολλοί άλλοι).

Χόρεψαν τα συγκροτήματα: Παιδικός Χορευτικός Όμιλος Αδελφότητας Αετόπετρας Δωδώνης, ο Χορευτικός Όμιλος Δολού Πωγωνίου, Θρακικός Χορευτικός Όμιλος (παιδιά και κορίτσια της Ακαδημίας της Αθήνας), ο Χορευτικός Όμιλος Στράτη - Σταμάτη κι ο Χορευτικός Όμιλος Ε. Λάλου (Η ΔΗΜΑ), με τη συμμετοχή μουσικών ήπειρωτικών οργάνων.

Την όλη, έξοχη από κάθε πλευρά, καλλιτεχνική εκδήλωση, παρουσίαζε ο κ. Άλκης Στέας.

Τέλος τραγούδησε κι ο συμπατριώτης μας, απ' το Αθμάνιο, καλλιτέχνης Χρ. Φωτίου, το τραγούδι: «Γ' ζουμέρκα μου περήφανα» που καταχειροκροτήθηκε.

Την εκδήλωση αυτή παρακολούθησαν και πολλοί Θεοδωριανίτες.

Π.Σ.

Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΣΤΗ ΜΙΚΡΗ ΟΘΟΝΗ

Τρία μικρά χαριτωμένα Σουηδόπουλα - Έλληνόπουλα, ο Χρίστος, ο Νίκος και η Κέρκυρα που μας ξεάγγησαν τηλεοπτικά στην Ήπειρο, στις 26 Δεκεμβρίου 1979 (ώρα 4 το απόγευμα), μας έφεραν για λίγο, έτσι δέδαινα την παρακολούθησάμε, στην ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Μας έδειξαν, πόσο γνωρίζουν από τόσο μικρά την ιστορία της Ελλάδας! Μας ξεάγγησαν στο Ζάλογγο, στα Ζαγόρια, στο Μέτσοβο, στα Γιάννινα, στην Καμαρίνα!

Ήταν μία ώραία έκπομπή της Ε.Ρ.Τ., από τη «Συμπαγωγή Σουηδίας - Ελλάδος».

Στην «Ήπειρωτική Εταιρεία», μηνιαία έκδοση της ομώνυμης Εταιρείας (τεύχ. 38, Νοεμ. 79):

«Στην Πλατανούσα Ίωαννίνων, γενέτειρα του ποιητή Γ. Κοτζιούλα, στήθηκε η προτομή του μ' ενέργειες και δαπάνη της Αδελφότητας Πλατανούσας «Αγία Παρασκευή».

Δίκαια τα εγκώμια στην Αδελφότητα της Πλατανούσας για την επιτέλεση του χρέους προς τον ποιητή τους, τον ποιητή μας.

Άλλα με την αφορμή αυτή, σκεφτόμαστε τους άστεριους των Αδελφότητων της περιφέρειας Άρτης, που ιδιαίτερα ακτινοβολούν σήμερα. Πόση πίστη, φιλοπατρία, φιλομουσία διαθέτουν, πόση πνευματικότητα μεταγγίζουν με το παράδειγμά τους.

Κατορθώνουν να συντηρούν και τόσες τοπικές εφημερίδες, που κάθε φορά που μας έρχονται, είναι σαν τα χελιδόνια μιας πνευματικής άνοιξης: «Ήπειρωτικά Νέα», «Το Βουργαρέλι», «Τα Άγναντα», «Τα Θεοδωριανά».

Να μακροημερεύουν! Να αποθησαυρίζουν τις τοπικές παραδόσεις! Να γίνουν γέφυρα επαναστροφής στην κοιτίδα του καθενός μας. α.χ.μ.»

Ευδωση φωτογραφίας

Στην αΐθουσα εκθέσεων Δ.Ε.Η., Χαλκοκονδύλη 28, η Διοίκηση της Δ.Ε.Η., στα πλαίσια των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων του προσωπικού της, παρουσίασε (18-31 Δεκ. 1979) φωτογραφική δουλειά του συμπατριώτη μας και υπαλλήλου της κ. Κώστα Μπαλάφα, που έχει βραβευθεί για φωτογραφικό έργο του στο παρελθόν. Παρουσίασε 78 πίνακες που έδειχναν τις σκληρές συνθήκες, κάτω απ' τις οποίες ζουν κι ανατρέφονται τα παιδιά στα όρενά χωριά.

Μερικοί πίνακες που καθρέφτιζαν τη σκληρή παιδική ζωή στο χωριό, ήταν: «Χαρές του χιονιού», «Ψηλά στις βουνόκορφες», «Σκληρή ζωή», «Γρέκι», «Πικρό ψωμί», «Βιοπάλη», «Και το μωρό στο χωράφι», «Για το σχολείο».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

«Τα Θεοδωριανά» ευχαριστούν θερμά τους παρακάτω συνδρομητές και φίλους που έστειλαν ευχές για τα Χριστούγεννα και τον καινούριο χρόνο και τους ανευχονται καλή χρονιά: — Φύσσα Χρήστο, Βουλευτή Αθηνών. — Λιαροκάκη Άλκη, Βουλευτή Άρτας. — Μπαλάφα Κώστα (Δ.Ε.Η.) Άθην. — Σύλλογο «Σκουφάς» Άρτας.

ΟΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΓΙΑ ΜΑΣ

Σχόλιο εφημερίδας «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ»

Σε απάντηση επιστολής του Προέδρου της Αδελφότητάς μας ο Σύλλογος Άγναντινών έγραψε στην εφημερίδα του «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ», το παρακάτω σχόλιο:

«Ευχαριστούμε θερμώς τον αξιοτίμο κ. Πέτρο Σκουτέλα για τα καλά του λόγια. Δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στις κρίσεις του για την εφημερίδα μας, γιατί προέχονται από έναν πνευματικό άνθρωπο, από ένα λαμπρό επιστήμονα, που είναι η «ψυχή» της Αδελφότητας Θεοδωριανών και ο στυλοβάτης της πετυχημένης εφημερίδας «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ».

Χωρίς να θεωρηθεί ανταπόδοση αμοιβής, λέμε τουτό μόνο: «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ» ήρθαν δεύτερα στην έκδοσή τους. Προσηγήθηκαν «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ». Αναγκαστικά λοιπόν διδαχτήκαμε πολλά από τη θανμάσια αυτή εφημερίδα και προσπαθούμε να τη μιμηθούμε σε πολλά. Είναι ένθαρρυντικό το γεγονός ότι τα Ανατολικά Τζουμέρκα, που εκπροσωπούνται από «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ» εκδηλώνουν μια τάση «αδελφοποίησης» με τα Δυτικά, τα οποία πιστεύουμε ότι προσπαθούν να εκπροσωπηθούν

από «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ» ΑΡΤΑΣ.

Ο μεταξύ μας Τζουμερκιώτικος χώρος πρέπει και αξίζει να βρεί τη θέση που του ανήκει μέσα στον ευρύτερο Έλλαδικό χώρο. Και ανθρώπινο δυναμικό διαθέτει και από τη φύση έχει προικισμένο πλουσιοπάροχα.

Από έμας, από «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ» και «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ» και από όλα τα άλλα τοπικά δημοσιογραφικά όργανα αναμένει η περιοχή, ο κόσμος της, την προβολή, τη δικαιοσύνη της.

Βαρύ είναι το φορτίο και μεγάλες οι εθύνες μας.

Με τη συνεργασία, τη σύμπνοια, την αγωνιστικότητα και τη συμπαράσταση όλων των Τζουμερκιωτών, που αποδεδειγμένα αγαπούν και πονούν τον τόπο τους, ελπίζουμε ότι οι κόποι μας και οι θυσίες μας δε θα πάνε χαμένοι. Τα Τζουμέρκα, από τη μία άκρη ως την άλλη, θα αναπτυχθούν, θα προκόψουν, θα ζήσουν. Αυτή είναι η ευχή μας, η πεποίθησή μας και ο στόχος των προσπαθειών και των αγώνων μας.

Χ.Α.Π.»

ΤΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΑΣ

στο νέο ταμιά μας

Κ Ω Σ Τ Α ΧΡ. Ζ Ω Η

Καλύμνου 55, ΤΤ 813

Τηλ. 82.21.335 - Α Θ ή ν α

Μπορείτε ακόμα να τις δώσετε στους:

1. Λεωνίδα Διαμάντη, Δικηγόρο.

Πανεπιστημίου 67, 3ος όροφος, τηλ. 32.19.444.

2. Γιώργο Λάππα

«Ραφείο»

Σκόπα 2, 4ος όροφος (κοντά στην πλατεία Συντάγματος). Τηλ. 32.34.422.